

Netbeheer Nederland
Anna van Buurenplein 43
2595 DA Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk
BR-2018-1562

Behandeld door
George Rodenhuis

Doorkiesnummer
070 205 50 00

Datum
21 december 2018

E-mail
grodenhuis@netbeheernederland.nl

Onderwerp

Consultatiereactie Invoeringsbeluit Omgevingswet

Hooggeachte mevrouw Ollongren,

Met deze brief maakt de vereniging Netbeheer Nederland, namens alle energienetbeheerders in Nederland, graag gebruik van de mogelijkheid haar reactie te geven op de consultatie van het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Deze reactie bevat opmerkingen bij onderdelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving, Omgevingsbesluit en het Invoeringsbesluit, welke achtereenvolgens zullen worden behandeld.

Besluit activiteiten leefomgeving

Uw ministerie heeft aangegeven dat het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bepaalt over welke activiteiten in de fysieke leefomgeving het Rijk regels heeft gesteld en welke regels dan gelden. Het Bal bevat, samen met het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de algemene regels waaraan burgers, bedrijven en overheden zich moeten houden als zij bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Ook bepaalt het Bal voor welke van deze activiteiten een omgevingsvergunning nodig is en bevat het regels om het milieu, waterstaatwerken, wegen en spoorwegen, zwemmers en cultureel erfgoed te beschermen. De gezamenlijke netbeheerders maken graag enkele opmerkingen.

- definitie aardgas

Het valt de gezamenlijke netbeheerders op dat het Bal noch de Omgevingswet zelf een definitie bevat van het begrip 'aardgas', maar wel van het begrip 'vergistingsgas'. Dit kan een belemmering zijn voor de energietransitie. Zo geldt op grond van artikel 3.5 Bal geen vergunningplicht voor stookinstallaties op aardgas. Als onduidelijk is wat precies met aardgas bedoeld wordt, zal keer op keer het gesprek met het bevoegde gezag aangegaan moeten worden over de vergunningsplicht. Dit is met name van belang omdat ook nu al groen gas (dat is biogas, dat wordt 'opgewerkt' tot aardgaskwaliteit) wordt ingevoerd in het gastransportnet. Het verstoken van niet-standaard brandstoffen, zoals waterstof, is (dus) wel een vergunningplichtig milieubelastende activiteit. De gezamenlijke netbeheerders vragen zich hierbij af in hoeverre dat de energietransitie belemmert nu waterstof in enkele sectoren als

alternatief wordt beschouwd voor aardgas. Het verzoek is dan ook om verduidelijking door het opnemen van een definitie van het begrip 'aardgas' in de Omgevingswet/Bal. Daarbij kan verwezen worden naar de definitie van het begrip 'aardgas' in de Gaswet.

- definitie landelijk hoogspanningsnet

In de toelichting op artikel 4.62 Bal wordt verwezen naar de Elektriciteitswet 1998 voor een definitie van 'landelijk hoogspanningsnet': de netten die bestemd zijn voor transport van elektriciteit op een spanningsniveau van 110 kV of hoger en die als zodanig worden bedreven, met uitzondering van het net op zee, en landsgrensoverschrijdende netten met wisselstroom. Daar waar in andere AMvB's sprake is van het landelijk hoogspanningsnet, is echter niet duidelijk of daar dan toch niet een bepaald spanningsniveau geldt (zie bijvoorbeeld artikel 5.159 Bkl). De gezamenlijke netbeheerders verzoeken om verduidelijking op dit punt door bijvoorbeeld de definitie van het begrip 'landelijk hoogspanningsnet' in de Omgevingswet op te nemen (of te verwijzen naar de Elektriciteitswet 1998).

- aanwijzing en algemene regels gasdrukregelstation en gasdrukmeetstation

In artikel 3.97 en § 4.29 van het Bal zijn wijzigingen voorgesteld ten aanzien van gasdrukregelstations en gasdrukmeetstations. Als gevolg van het gebruik van nieuwe begrippen, die bovendien niet nader worden toegelicht, is onduidelijk of dat tot wijzigingen leidt ten aanzien van de afstandseisen. De gezamenlijke netbeheerders gaan er evenwel van uit, dat de huidige uitgangspunten uit het Activiteitenbesluit milieubeheer gehandhaafd blijven.

Besluit bouwwerken leefomgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat, samen met het Besluit activiteiten leefomgeving, de algemene regels waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Dit besluit bevat regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid bij het (ver)bouwen van een bouwwerk, de staat van het bouwwerk, het gebruik van het bouwwerk en het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden. De gezamenlijke netbeheerders maken graag enkele opmerkingen.

-vergunningvrije bouwwerken

In de artikelen 2.15d en 2.15g staan activiteiten opgesomd waarbij geen preventieve technische toets noodzakelijk is of waarbij niet hoeft te worden getoetst aan het omgevingsplan. In deze regeling is opgenomen dat bouwwerken, te weten nutsvoorzieningen, vergunningvrij zijn wanneer ze niet hoger zijn dan 3 meter en een oppervlakte hebben van maximaal 15m². Door de energietransitie is het noodzakelijk om snel voorzieningen te plaatsen die deze energietransitie mogelijk maken. Voor deze nieuwe voorzieningen is het noodzakelijk om een bouwwerk te realiseren met een oppervlakte van 20m² en een hoogte van maximaal 4 meter, bijvoorbeeld opwekcontainers ten behoeve van zonneparken. De netbeheerders verzoeken om te voorzien in een verruiming van de maten voor vergunningvrij bouwen van een nutsvoorziening. Daarnaast is in de artikelen 2.15d en 2.15g opgenomen dat onder andere vlaggenmasten en zendinstallaties vergunningvrij realiseerbaar zijn. Met het oog op het verlichten van administratieve lasten, verzoeken de netbeheerders om een uitbreiding van de in deze artikelen opgesomde bouwwerken. Bijvoorbeeld waar het betreft bouwwerken, die vergelijkbaar zijn met vlaggenmasten en zendinstallaties, zoals bliksempieken.

- afbakening vergunningsvrije omgevingsplanactiviteiten en externe veiligheid

Kenmerk
BR-2018-1562

Datum
21 december 2018

De wijze van afbakening met betrekking tot externe veiligheid in artikel 2.15m, onderdeel b, van het Bbl voldoet naar het idee van de gezamenlijke netbeheerders niet. Zoals het nu is opgeschreven, is onvoldoende geborgd, dat de uitzondering, zoals die thans is opgenomen in artikel 5, derde lid, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, op dezelfde wijze wordt voortgezet. De verwijzing is te algemeen en ook nog te beperkt, want het plaatsgebonden risico in het Bkl gaat alleen over kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen én niet over beperkt kwetsbare gebouwen. Daarnaast verschillen de eisen in het Bkl en het Bal op dit punt. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken dan ook om aanpassing van dit artikellid.

Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) stelt de inhoudelijke normen voor gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk met het oog op het realiseren van de nationale doelstellingen en het voldoen aan internationale verplichtingen. De gezamenlijke netbeheerders maken graag enkele opmerkingen.

- omgevingswaarden

De gezamenlijke netbeheerders stellen ter overweging voor om als omgevingswaarde op te nemen het waarborgen van een energievoorziening. Hierdoor wordt er ook de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de energietransitie vorm gegeven in het Bkl. De energietransitie vraagt van alle betrokkenen een nadrukkelijke extra inzet.

- geluid

De gezamenlijke netbeheerders missen bij het aspect geluid de mogelijkheid van een afwijking van de grenswaarden bij zwaarwegende maatschappelijke belangen, zoals het waarborgen van de energievoorziening en verzoeken op aanpassingen hiervan.

- stedelijke ontwikkeling

In artikel 5.129g is weergegeven op welke wijze zorgvuldig moet worden omgegaan met ruimtegebruik en het tegengaan van leegstand (stedelijke ontwikkeling). Het is naar het idee van de gezamenlijke netbeheerders wenselijk om hierbij de energievoorzieningen expliciet uit te sluiten als stedelijke ontwikkeling. Dit is van belang omdat er nu ruimte zit in de gekozen terminologie waardoor, bij wijziging van jurisprudentie, ongewenste vertraging en extra motiveringsnoodzaak ontstaat voor de zonder meer noodzakelijke energievoorziening.

- waarborging hoogspanningsverbinding

In artikel 5.159 is als opvolger van het SEVIII een waarborging opgenomen voor een hoogspanningsverbinding van 220 kV en hoger aan met daarmee verbonden schakel- en transformatorstations. Het is wenselijk om deze regels, en in ieder geval het derde lid, voor alle hoogspanningsverbindingen van toepassing te verklaren (50 kV en hoger) zodat het hoogspanningsnet in zijn geheel voldoende wordt beschermd en hiermee optimaal van dienst kan zijn voor de energietransitie. De gezamenlijke netbeheerders vragen om aanpassing van dit artikel.

- omgevingsvergunningen

Bij artikel 8.0a worden de beoordelingsregels voor omgevingsvergunningen inclusief (kleine) afwijkingen van het omgevingsplan opgenomen. Hierbij wordt enkel verwezen naar een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In de huidige praktijk zien de gezamenlijke netbeheerders dat bij

ruimtelijke ontwikkelingen de energievoorziening van een ondergeschikt belang is. Dit klemmt omdat de energievoorziening vaak een voorwaarde is om de ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Het beoordelingskader 'een evenwichtige toedeling van functies' neemt dit knelpunt niet weg. Wanneer immers bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving geen rekening is gehouden met de noodzakelijk energievoorziening kan van een toetsing aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties geen sprake zijn. Hoewel binnen de systematiek van de Omgevingswet ruimte is om de energievoorziening bij de beoordeling te betrekken, komt dit niet uitdrukkelijk naar voren in dit artikel, noch uit de toelichting op dit artikel. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken om 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' nader toe te lichten.

In artikel 8.0b is de doorwerking van de instructieregels vastgelegd. Door de opbouw is deze regeling naar de mening van de gezamenlijke netbeheerders echter minder goed leesbaar geworden. Het artikel bevat verwijzingen naar provinciaal belang en andere instructieregels. Er mist een duidelijke lijn in deze regelgeving en de gezamenlijke netbeheerders verzoeken dan ook om herformulering van dit artikel.

- voorschriften milieubelastende activiteit geluid – windturbines en windparken

Artikel 8.41 van het Bkl ziet op voorschriften voor windparken ten aanzien geluid. Hierin wordt vastgelegd dat er enkel bij cumulatie met het geluid van een andere windturbine of gelet op de bijzondere aard van het gebied lagere geluidsnormen mogen worden opgelegd dan 47 dB Lden en 41 dBnight.

Een dergelijke regeling is niet enkel noodzakelijk voor de duurzame energievoorziening van windparken, maar tevens voor omgevingsvergunningen die betrekking hebben op transformatorstations die (onder andere) het distribueren van deze energie mogelijk maken. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken om uitbreiding van dit artikel.

- overig

De tweedeling in het omgevingsvergunningstelsel door het introduceren van een onderscheid tussen de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit, brengt naar het idee van de gezamenlijke netbeheerders een minder wenselijke scheiding aan in het omgevingsrecht. Hierdoor ontstaan twee mogelijke procedures tegen één ontwikkeling. Verzocht wordt in de regelgeving op te nemen dat deze vergunningen ook gelijktijdig als één besluit kunnen worden genomen.

Verder vragen de gezamenlijke netbeheerders zich af of onder artikel 2.7 Bkl ook SF6 gas valt, of gedeelde stations krachtens art 5.58 toch één activiteit zijn en waarom landelijke hoogspanningsverbindingen niet zijn opgenomen in afdeling 8.2 van het Bkl. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken om verduidelijking op deze punten.

Daarnaast is het de gezamenlijke netbeheerders opgevallen, dat onderdelen in Bijlage VII bij het Bkl niet congruent zijn met de diverse bepalingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt in ieder geval voor de activiteiten genoemd in A1 en E7 (zie artikel 3.97 Bal).

Omgevingsbesluit

Het Omgevingsbesluit richt zich tot alle partijen die in de fysieke leefomgeving actief zijn: burgers, bedrijven en de overheid. Het Omgevingsbesluit regelt in aanvulling op de wet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen en welke procedures

Kenmerk
BR-2018-1562

Datum
21 december 2018

gelden. Ook regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen bij de besluitvorming en een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage en financiële bepalingen.

- specifieke bepalingen

Artikel 8.1 lijkt een verzwaring te zijn ten opzichte van de huidige regels uit het Activiteitenbesluit (zie bijvoorbeeld artikel 3.10k, tweede lid, dat onder de Omgevingswet niet terugkomt. De gezamenlijke netbeheerders vragen zich af of dit door uw ministerie beoogd is.

Artikel 11.8, eerste lid, is een aanvulling op de in kolom 4 van bijlage V genoemde besluiten, maar hij wordt daar niet expliciet genoemd. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken dit te herstellen.

Invoeringsbesluit

Het Invoeringsbesluit bouwt voort op de Invoeringswet. Het besluit regelt onder andere het overgangsrecht en zorgt voor intrekking en wijziging van zo'n 75 andere besluiten. Tot het overgangsrecht behoort onder meer de zogenoemde bruidsschat.

- bruidsschat

Bij het omgevingsplan en de waterschapsverordening vragen de gezamenlijke netbeheerders zich af hoe omgegaan wordt met tegenstrijdige bepalingen. Zo kunnen de bruidsschat en bestemmingsplannen een andere uitleg geven van dezelfde begrippen. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken te verduidelijken welke bepaling in een dergelijke situatie voor gaat.

Verder merken de gezamenlijke netbeheerders op dat het lijkt alsof er niet consequent omgegaan wordt met het al dan niet elektronisch verstrekken van gegevens. Zie bijvoorbeeld artikel 2.1, sub b en artikel 2.3.1.6. De gezamenlijke netbeheerders verzoeken dit te verduidelijken.

- overgangsrecht

In de transponeringstabel Activiteitenbesluit milieubeheer wordt onder meer een toelichting gegeven op het overgangsrecht. De gezamenlijke netbeheerders hebben zo hun twijfels over de constatering dat er geen overgangsrecht nodig is met betrekking tot artikel 3.10k (zie ook eerdere opmerking bij het Omgevingsbesluit) en artikel 3.11 (zie eerdere opmerking bij artikel 3.97 van het Bal).

De gezamenlijke netbeheerders zijn uiteraard graag bereid bovenstaande opmerkingen nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

André Jurjus
directeur